

Landstingsstyrelsen
Sjukhusutskottet (för kännedom)

Granskning av operationsverksamheten

Landstingets revisorer har för verksamhetsåret 2017 beslutat att genomföra en granskning av landstingets operationsverksamhet. Det övergripande syftet med granskningen är att bedöma om landstingsstyrelsen har säkerställt att operationsresurserna styrs och används på ett för patienten och resurshushållningen ändamålsenligt sätt.

Granskningen har, på revisorernas uppdrag, genomförts av KPMG. I rapporten redovisar konsulterna bland annat följande sammanfattande iakttagelser och rekommendationer: *Efter genomförd granskning är vår övergripande bedömning att landstingsstyrelsen endast till viss del säkerställt att operationsresurserna styrs och används på ett för patienten och resurshushållningen ändamålsenligt sätt. Genom en mer systematisk och mer samordnad planering av operationsresurserna finns möjlighet att utföra fler operationer utan att tillföra mer resurser.*

Tillgängligheten till operationer är en viktig fråga för patienter och dessutom en fråga som har stor medial uppmärksamhet. Landstinget i Värmland har nyligen tagit i drift ett nytt operationscentrum i Karlstad. Stora förhoppningar finns att färdigställandet av samtliga operationssalar med bl.a. ökad flexibilitet i salsanvändningen, ska kunna förbättra möjligheterna att leva upp till vårdgarantin. På kort sikt tyder dock en del på att kapaciteten inte kommer att öka vid CSK till följd av svårigheter att bemanna de nyöppnade salarna.

Landstingets operationsplanering lider av vissa viktiga underliggande bekymmer som begränsar hur effektivt de samlade operationsresurserna idag används. Den modell för produktions- och kapacitetsplanering som finns bedöms som ändamålsenlig men behöver användas av alla och i alla delar. Det finns också en rad oklarheter kopplade till befintliga forum för operationsplanering. Att det idag finns tre forum bidrar inte till tydlighet.

Det behövs även någon i landstinget som fattar beslut på både kort och lång sikt om hur operationsresurser ska fördelas mellan opererande specialiteter.

Vissa ljuspunkter finns kopplat till att den samlade operationskön kortades under de sista månaderna 2017.

Vi kan dock konstatera att det finns en tydlig skillnad mellan det övergripande målet i landstingsplanen om köfrihet och den nivå på operationer som planeras för 2018. Den senare innebär att operationsverksamheterna i länet sammantaget styrs mot ett "steady state"-att inte öka på köerna. En ambition att styra mot köfrihet hade inneburit att dessutom beta av köerna så att ingen patient behöver vänta längre än tre månader på operation. Skillnaden är idag stor mellan dessa två ambitionsnivåer i Landstinget i Värmland.

Utifrån genomförd granskning rekommenderas landstingsstyrelsen att:

- Säkerställa användningen av landstingets modell för produktions- och kapacitetsplanering. Skälet är att modellen som sådan är ändamålsenlig men används i liten grad. En systematisk användning av produktions- och kapacitetsplanering ger möjlighet att kunna utföra mer operationsverksamhet utan att tillföra extra resurser.
- Ta fram en process för hur olika operationer blir föremål för överväganden, analys och beslut avseende nivåstrukturering. Skälet är att en sådan process saknas. Avsaknaden får anses vara en viktig anledning till att ambitionerna om nivåstrukturering idag är svåra att realisera.
- Se över roller, ansvar och mandat kopplat till fora för operationsplanering. Samtliga tre forum bör ingå i översynen. Skälet är att dessa fora har överlappande och delvis oklara mandat. Nuvarande mandat bygger på att konsensus kan uppnås men i vissa fall krävs att beslut fattas utan konsensus i syfte att säkerställa rätt prioritering i ett landstingsperspektiv.

Revisorerna översänder härmed rapporten och emotser landstingsstyrelsens svar, med redogörelse för vilka åtgärder styrelsen avser att vidta, senast den 3 september 2018.

Östen Högman
ordförande

Daniel Berghel
vice ordförande